

رياضی

فصل ششم

درس ۲

جمع و تفریق

جمع فرایندی

$$\begin{array}{r} 2514 \\ + 1143 \\ \hline \end{array}$$

$$3514$$

← اضافه کردن هزartایی ها

$$\begin{array}{r} 3514 \\ + 143 \\ \hline \end{array}$$

$$3614$$

← اضافه کردن صد تایی ها

$$\begin{array}{r} 3614 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$$

$$3654$$

← اضافه کردن ده تایی ها

$$\begin{array}{r} 3654 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$3657$$

← اضافه کردن یکی ها

در این روش از رقم های سمت چپ دو عدد،

به ترتیب با اضافه کردن هزartایی ، بعد

صدتایی و بعد ده تایی و در آخر یکی های عدد

دوم را به عدد **اول** انجام دهیم.

تفریق فرایندی

$$\begin{array}{r}
 8564 \\
 - 2231 \\
 \hline
 6564 \leftarrow \text{کم کردن هزartایی ها} \\
 - 231 \\
 \hline
 6364 \leftarrow \text{کم کردن صد تایی ها} \\
 - 31 \\
 \hline
 6334 \leftarrow \text{کم کردن ده تایی ها} \\
 - 1 \\
 \hline
 6333 \leftarrow \text{کم کردن یکی ها}
 \end{array}$$

در این روش از رقم های سمت چپ دو عدد،
به ترتیب با کم کردن هزartایی و بعد صدتایی
و بعد ده تایی و در آخر یکی های عدد **دوم** را
به عدد **اول** انجام دهیم.

۱- حاصل جمع دو عدد را با توجه به نمونه به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 3241 \\ + 1127 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4241 \\ + 127 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4341 \\ + 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4361 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4368 \end{array}$$

اضافه کردن ۱۰۰۰ تایی ها

اضافه کردن ۱۰۰ تایی ها

اضافه کردن ۱۰ تایی ها

اضافه کردن یکی ها

$$\begin{array}{r} 5431 \\ + 1208 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6024 \\ + 1312 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4200 \\ + 3070 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7200 \\ + 70 \\ \hline \end{array}$$

$$7270$$

$$\begin{array}{r} 5431 \\ + 1208 \\ \hline \end{array}$$

اضافه کردن ۱۰۰۰ تایی

$$\begin{array}{r} 6431 \\ + 208 \\ \hline \end{array}$$

اضافه کردن ۱۰۰ تایی

$$\begin{array}{r} 6631 \\ + 08 \\ \hline \end{array}$$

اضافه کردن ۱۰ تایی

$$\begin{array}{r} 6631 \\ + 8 \\ \hline \end{array}$$

اضافه کردن یکی ها

$$6639$$

$$\begin{array}{r} 6024 \\ + 1312 \\ \hline \end{array}$$

$$7024$$

$$\begin{array}{r} + 312 \\ \hline \end{array}$$

$$7324$$

$$\begin{array}{r} + 12 \\ \hline \end{array}$$

$$7334$$

$$\begin{array}{r} + 2 \\ \hline \end{array}$$

$$7336$$

۲- حاصل تفریق دو عدد را با توجه به نمونه به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 7438 \\ - 6125 \\ \hline \end{array}$$

۱۴۳۸

- ۱۲۵

۱۳۳۸

- ۲۵

۱۳۱۸

- ۵

۱۳۱۳

کم کردن ۱۰۰۰ تایی ها

کم کردن ۱۰۰ تایی ها

کم کردن ۱۰ تایی ها

کم کردن یکی ها

$$\begin{array}{r} 8947 \\ - 5634 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8645 \\ - 7023 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9453 \\ - 8202 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8947 \\
 - 5634 \\
 \hline
 3947 \\
 - 634 \\
 \hline
 3347 \\
 - 34 \\
 \hline
 3317 \\
 - 4 \\
 \hline
 3313
 \end{array}$$

کم کردن ۱۰۰۰ تایی

کم کردن ۱۰۰ تایی

کم کردن ۱۰ تایی

کم کردن یکی ها

$$\begin{array}{r}
 9453 \\
 - 8202 \\
 \hline
 1453 \\
 - 202 \\
 \hline
 1253 \\
 - 2 \\
 \hline
 1251
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8645 \\
 - 7023 \\
 \hline
 1645 \\
 - 23 \\
 \hline
 1625 \\
 - 3 \\
 \hline
 1622
 \end{array}$$

۱- به کمک جدول های اعداد، حاصل جمع و تفریق ها را به دست آورید.

۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰
۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰
۲۱۰	۲۲۰	۲۳۰	۲۴۰	۲۵۰	۲۶۰	۲۷۰	۲۸۰	۲۹۰	۳۰۰
۳۱۰	۳۲۰	۳۳۰	۳۴۰	۳۵۰	۳۶۰	۳۷۰	۳۸۰	۳۹۰	۴۰۰
۴۱۰	۴۲۰	۴۳۰	۴۴۰	۴۵۰	۴۶۰	۴۷۰	۴۸۰	۴۹۰	۵۰۰
۵۱۰	۵۲۰	۵۳۰	۵۴۰	۵۵۰	۵۶۰	۵۷۰	۵۸۰	۵۹۰	۶۰۰
۶۱۰	۶۲۰	۶۳۰	۶۴۰	۶۵۰	۶۶۰	۶۷۰	۶۸۰	۶۹۰	۷۰۰
۷۱۰	۷۲۰	۷۳۰	۷۴۰	۷۵۰	۷۶۰	۷۷۰	۷۸۰	۷۹۰	۸۰۰
۸۱۰	۸۲۰	۸۳۰	۸۴۰	۸۵۰	۸۶۰	۸۷۰	۸۸۰	۸۹۰	۹۰۰
۹۱۰	۹۲۰	۹۳۰	۹۴۰	۹۵۰	۹۶۰	۹۷۰	۹۸۰	۹۹۰	

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
210	220	230	240	250	260	270	280	290	300
310	320	330	340	350	360	370	380	390	400
410	420	430	440	450	460	470	480	490	500
510	520	530	540	550	560	570	580	590	600
610	620	630	640	650	660	670	680	690	700
710	720	730	740	750	760	770	780	790	800
810	820	830	840	850	860	870	880	890	900
910	920	930	940	950	960	970	980	990	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	2900	3000
3100	3200	3300	3400	3500	3600	3700	3800	3900	4000
4100	4200	4300	4400	4500	4600	4700	4800	4900	5000
5100	5200	5300	5400	5500	5600	5700	5800	5900	6000
6100	6200	6300	6400	6500	6600	6700	6800	6900	7000
7100	7200	7300	7400	7500	7600	7700	7800	7900	8000
8100	8200	8300	8400	8500	8600	8700	8800	8900	9000
9100	9200	9300	9400	9500	9600	9700	8900	9900	1000 0

$$\begin{array}{r} 4357 \\ + 2378 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6541 \\ - 2293 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7523 \\ + 1904 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8741 \\ - 4223 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9725 \\ - 3451 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1279 \\ + 2537 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4357 \\
 + 2378 \\
 \hline
 6735 \\
 + 378 \\
 \hline
 6657 \\
 78 \\
 \hline
 6727 \\
 + 8 \\
 \hline
 6735
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 6541 \\
 - 2293 \\
 \hline
 4248 \\
 4341 \\
 93 \\
 \hline
 4251 \\
 - 3 \\
 \hline
 4248
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 7523 \\
 + 1904 \\
 \hline
 9427 \\
 9423 \\
 04 \\
 \hline
 9423 \\
 + 4 \\
 \hline
 9427
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8741 \\
 - 4223 \\
 \hline
 4518 \\
 4541 \\
 23 \\
 \hline
 4521 \\
 - 3 \\
 \hline
 4518
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 9725 \\
 - 3451 \\
 \hline
 6274 \\
 6325 \\
 51 \\
 \hline
 6275 \\
 - 1 \\
 \hline
 6274
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1279 \\
 + 2537 \\
 \hline
 3816 \\
 3779 \\
 37 \\
 \hline
 3809 \\
 + 7 \\
 \hline
 3816
 \end{array}$$

۲- حاصل جمع و تفریق‌ها را به‌طور ذهنی یا به کمک جدول‌های بالا به‌دست آورید.

$$۹۰۰۰ - ۴۰۰۰ =$$

$$۷۰۰۰ + ۲۰۰۰ =$$

$$۶۰۰۰ - ۳۰۰۰ =$$

$$۵۰۰۰ - ۵۰۰ =$$

$$۴۵۰۰ + ۵۰۰ =$$

$$۳۸۰۰ + ۲۰۰ =$$

$$۶۰۰۰ - ۸۰۰ =$$

$$۷۴۰۰ + ۶۰۰ =$$

$$۲۱۰۰ + ۱۹۰۰ =$$

۲- حاصل جمع و تفریق‌ها را به‌طور ذهنی یا به کمک جدول‌های بالا به‌دست آورید.

$$۹۰۰۰ - ۴۰۰۰ = ۵۰۰۰$$

$$۷۰۰۰ + ۲۰۰۰ = ۹۰۰۰$$

$$۶۰۰۰ - ۳۰۰ = ۵۷۰۰$$

$$۵۰۰۰ - ۵۰۰ = ۴۵۰۰$$

$$۴۵۰۰ + ۵۰۰ = ۵۰۰۰$$

$$۳۸۰۰ + ۲۰۰ = ۴۰۰۰$$

$$۶۰۰۰ - ۸۰۰ = ۵۲۰۰$$

$$۷۴۰۰ + ۶۰۰ = ۸۰۰۰$$

$$۲۱۰۰ + ۱۹۰۰ = ۴۰۰۰$$

تمرین

۱- مقدار پول‌های زیر را حساب کنید.

۲- ساسان داخل کیف پول خود را نگاه کرد؛ ۲ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی و ۲ اسکناس ۵۰۰ تومانی داشت. ساسان چقدر پول داشت؟

۳- ستاره در کیف پولش یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی، ۲ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۵۰۰ تومانی و ۲ اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. او چقدر پول دارد؟ ستاره چقدر بیشتر از ساسان پول دارد؟

۱- مقدار پول‌های زیر را حساب کنید.

$$(۲۰۰۰) + (۲۰۰) + (۵۰) = 2250$$

ریال

۲- ساسان داخل کیف پول خود را نگاه کرد؛ ۲ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی و ۲ اسکناس ۵۰۰ تومانی داشت. ساسان چقدر پول داشت؟ **۵۰۰۰ تومان**

$$(۲۰۰۰) + (۲۰۰۰) + (۱۰۰۰) = ۵۰۰۰$$

۳- ستاره در کیف پولش یک اسکناس ۵۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۲۰۰۰ تومانی، ۲ اسکناس ۱۰۰۰ تومانی، یک اسکناس ۵۰۰ تومانی و ۲ اسکناس ۱۰۰ تومانی دارد. او چقدر پول دارد؟ **۹۷۰۰ تومان**

$$(۵۰۰۰) + (۲۰۰۰) + (۲۰۰۰) + (۵۰۰) + (۲۰۰) = ۹۷۰۰$$

ستاره چقدر بیشتر از ساسان پول دارد؟

$$۹۷۰۰ - ۵۰۰۰ = ۴۷۰۰$$

۴- حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

۲۰۴۰

+ ۳۰۵۰

5040

+ 50

5090

۸۰۷۰

- ۱۰۵۰

7070

- 50

7020

۴۲۰۰

+ ۳۷۰۰

7200

+ 700

7900

۸۶۰۰

- ۱۴۰۰

7600

- 400

7200

۷۸۰۰

- ۲۹۰۰

5800

- 900

4900

کامل کن

= محیط پنج ضلعی

۱- محیط پنج ضلعی را با نوشتن رابطه‌ی آن به دست آورید.

اندازه‌ی یک ضلع $\times$ تعداد اضلاع

$$5 \times 6 = 30$$

۲- به همین ترتیب، محیط شش ضلعی را به دست آورید.

= محیط شش ضلعی

اندازه‌ی یک ضلع $\times$ تعداد اضلاع

$$6 \times 6 = 36$$

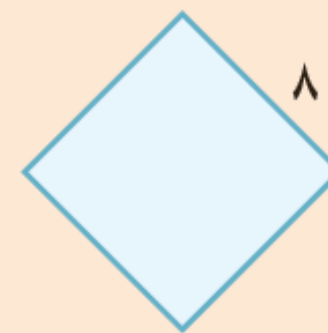
کامل کن

محیط شکل های زیر را به دست آورید. (همه ی ضلع های هر شکل با هم مساوی اند.)

اندازه ی یک ضلع $\times$ تعداد اضلاع

$$7 \times 9 = 63$$

اندازه ی یک ضلع $\times$ تعداد اضلاع

$$4 \times 8 = 32$$